

Društvo restavradorjev Slovenije

Gradivo za novinarje

ob podelitvi

NAGRADE IN PRIZNANJ MIRKA ŠUBICA

Ljubljana, 21. november 2022

Spoštovani predstavniki medijev!

Pred Vami je gradivo ob podelitvi

NAGRADE IN PRIZNANJ MIRKA ŠUBICA V LETU 2022

Nagrada Mirka Šubica je stanovska nagrada za življenjsko delo na področju konservatorsko-restavratorske stroke (v muzejih, galerijah, na likovnih akademijah, v zasebnih restavratorskih delavnicah). Leta 2008 jo je ustanovilo Društvo restavratorjev Slovenije (Društvo DRS) z namenom, da bi konservatorsko-restavratorsko stroko še bolj predstavili javnosti in da bi strokovnjake, ki skrbijo za ohranjanje kulturne dediščine, nagradili za izjemne dosežke v konservatorstvu-restavratorstvu. Društvo poleg nagrade za življenjsko delo podeljuje tudi priznanja Mirka Šubica za enkratne izjemne dosežke in prispevke pri ohranjanju kulturne dediščine in predstavljanju in populariziranju konservatorsko-restavratorske stroke na Slovenskem in v tujini ter častno članstvo v Društvu restavratorjev Slovenije.

Prilagamo Vam:

- vabilo na podelitev nagrad in priznanj Mirka Šubica;
- poročilo o delu komisije za nagrade in priznanja Društva restavratorjev Slovenije (Društvo DRS);
- utemeljitve.

Kontaktne osebe: mag. Martina Lesar Kikelj, predsednica Društva DRS, Poljanska cesta 40, Ljubljana, info@slodrs.si in mag. Ana Kocjančič, tajnica Društva DRS, info@slodrs.si, tel: 051 368 855

Za ostale informacije smo Vam na voljo po telefonu 051 368 855 ali na elektronskem naslovu info@slodrs.si. Z veseljem Vam bomo pomagali.

Želimo Vam uspešno delo in prijetno druženje z nami!

Ana Kocjančič
tajnica Društva DRS

mag. Martina Lesar Kikelj
predsednica Društva DRS

DRUŠTVO RESTAVRATORJEV SLOVENIJE

Komisija za nagrade in priznanja Društva DRS

POROČILO KOMISIJE

Komisija za nagrade in priznanja Mirka Šubica pri Društvu restavradorjev Slovenije (Društvo DRS) je delovala v sestavi:

Predsednica komisije:

Martina Obid Mlakar, samozaposlena v kulturi, Ljubljana

Člani komisije:

Jernej Hudolin, generalni direktor ZVKDS, Ljubljana

Emina Frljak Gašparović, ZVKDS Restavratorski center, Ljubljana

izr. prof. mag. Lucija Močnik Ramovš, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani, Ljubljana

dr. Jasna Malešič, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Špela Govže, ZVKDS Restavratorski center, Ljubljana

Ajda Mladenovič, ZVKDS Restavratorski center, Ljubljana

Tina Buh, Narodna galerija, Ljubljana

Komisija za nagrade in priznanja Društva DRS se je sestala trikrat. V predpisanem roku je na razpis prispelo 11 vlog. Pravilno je bilo vloženih deset vlog, ena pa je bila poslana zunaj časovnega okvira, zato jo je komisija zavrnila. Komisija je obravnavala:

- dve vlogi za nagrado za življenjsko delo;
- šest vlog za priznanje Mirka Šubica;
- ena vloga za podelitev častnega članstva v DRS;
- ena vloga za študentsko priznanje Mirka Šubica, *Zlati skalpel*.

Na podlagi sestankov in ogledov na terenu se je komisija za nagrade in priznanja Društva DRS odločila, da:

Nagrado Mirka Šubica za življenjsko delo v letu 2022 prejme

1. **Anton Miklavžin** za predano delo in dosežke pri izboljšavi standardov konservatorsko-restavratorske stroke.

Priznanji Mirka Šubica v letu 2022 prejmeta:

1. **ekipa konservatorjev-restavratorjev slikarskega ateljeja Narodne galerije: Miha Pirnat ml., Andreja Ravnikar in Simona Škorja** za umetniško-raziskovalno in konservatorsko-restavratorsko delo ter za promocijo stroke ob razstavi Fortunat Bergant.
2. **Marta Bensa iz ZVKDS OE Nova Gorica** za uspešno usmerjanje in nadziranje obnove in populariziranje restavratorskih posegov na štukaturah in stenskih poslikavah v samostanski cerkvi na Kostanjevici v Novi Gorici.

Študentsko priznanje zlati skalpel v letu 2022, prejme

1. **Erica Sartori** za izjemno predano, inovativno in kakovostno konserviranje-restavriranje umetnin iz mavca kiparja Frančiška Smerduja.

Častno članstvo Društva restavradorjev Slovenije prejme

1. **Andrej Mohar** za razvoj sistema Telehum za nadzor relativne vlage in temperature v muzejih in galerijah.

Martina Obid Mlakar
predsednica komisije

Kontaktne osebe: mag. Martina Lesar Kikelj, predsednica Društva DRS, Poljanska cesta 40, Ljubljana, info@slodrs.si in mag. Ana Kocjančič, tajnica Društva DRS, info@slodrs.si, tel: 051 368 855

Nagrado Mirka Šubica v letu 2022

prejme

mmag. Anton Miklavžin

za predano delo in dosežke pri izboljšavi standardov konservatorsko-restavratorske stroke.

Akademski slikar, magister umetnosti ter konservatorsko–restavratorski svetovalec Anton Miklavžin je štiriindvajset let predano in dosledno skrbel za umetnine na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Diplomiral je leta 1979 na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Med leti 1983–1985 je svoje znanje dodatno izpopolnjeval na podiplomskem študiju restavratorstva ter od leta 1986–1988 svoje znanje umetnosti poglobljajal še na podiplomskem študiju slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani.

Leta 1985 se je zaposlil na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije v območni enoti Novo mesto, kjer je sodeloval pri vzpostavitvi in organizaciji konservatorsko-restavratorskega oddelka. Z bogatim znanjem in velikim entuziazmom je pomagal pri pripravi in vzpostavljanju strokovnih standardov za konservatorsko-restavratorsko delavnico za stafelajne slike, leseno plastiko in stensko slikarstvo. Poleg obsežnega strokovnega dela na terenu in v restavratorski delavnici je vseskozi razvijal nove ideje in skrbel za tehnološki razvoj stroke. Strokovno znanje in premišljen pristop do kulturne dediščine je uspešno nadgrajeval z dodatnim izobraževanjem na različnih strokovnih delavnicah in seminarjih ter ob izmenjavi izkušenj z drugimi kolegi. Do konca svoje kariere poti se je udeleževal simpozijev in konferenc tako doma kot v tujini.

Anton Miklavžin je s svojo iznajdljivostjo in inovativnostjo pri reševanju zahtevnih konservatorsko-restavratorskih postopkov presegal ustaljene strokovne okvire in delovne prakse. Pridobljeno znanje je znal tudi zelo spretno implementirati pri izdelavi najrazličnejših tehničnih pomagala, ki so sledila razvoju stroke in restavratorjem širom Slovenije olajšala in izboljšala delovno izkušnjo. S podjetjem Kambič d.o.o. iz Semiča je zasnoval načrte za dvostransko nizekotlačno mizo, ki je poenostavila restavratorske posege na štafelajnih slikah. Sodeloval je tudi pri načrtih in zasnovi ateljejskih studijskih luči in reflektorjev Boljka, ki so izboljšale restavratorsko izkušnjo in omogočile boljši pristop h konserviranju-restavriranju umetnin. Izrisal in izdelal je napenjalec niti za raztrganine na tkanih nosilcih slike, ki je omogočil minimalni poseg in enostavnejše in bolj nadzorovano konserviranje-restavriranje slik na tkanih nosilcih.

S širokim naborom znanj, ki ji je pridobil v času študija in v bogati poklicni karieri, je Anton Miklavžin deloval na različnih področjih konservatorsko-restavratorske stroke. Visoko strokovno in po vseh pravilih in etičnih načelih je uspešno deloval na področju štafelajnega slikarstva, lesene polihromirane plastike in stenskega slikarstva. Konserviral-restavriral je nepregledno število cerkvenih slik na platnu in lesu; zlatil in dopolnjeval je polihromirano leseno plastiko; utrjeval, strapiral in plombiral je stenske slike. V svojem delovanju je bil resnično univerzalen.

Veliko časa je posvetil konserviranju-restavriranju serije trinajstih slik z upodobitvami novomeških proštov, ki so bile zaradi svoje problematike velik metodološki in organizacijski zalogaj, saj so zahtevale kompleksen konservatorsko-restavratorski pristop in predstavljale velik etični izziv, ki mu je mag. Anton Miklavžin s svojim bogatim znanjem, velikim spoštovanjem do umetnin in inovativnostjo vseskozi bil kos.

Bogato znanje, izjemna skrb za umetnine, suvereno prehajanje med

različnimi delovnimi področji, dosežki pri vzpostavljanju in razvoju konservatorsko-restavratorske stroke ter razvijanje novih delovnih orodij so neprecenljivi doprinos k stroki, zato Društvo restavratorjev mmag. Antonu Miklavžinu podeljuje nagrado za življenjsko delo.

Kontaktne osebe: mag. Martina Lesar Kikelj, predsednica Društva DRS, Poljanska cesta 40, Ljubljana, info@slodrs.si in mag. Ana Kocjančič, tajnica Društva DRS, info@slodrs.si, tel: 051 368 855

Priznanje Mirka Šubica v letu 2022

prejme

ekipa konservatorjev-restavratorjev slikarskega ateljeja Narodne galerije: mag. Miha Pirnat ml., Andreja Ravnikar in mag. Simona Škorja

**za umetniško-raziskovalno in konservatorsko-restavratorsko delo ter za
promocijo stroke ob razstavi *Fortunat Bergant (1721–1769)*.**

Razstava ob slikarjevi tristoletnici rojstva z več kot štiridesetimi deli Fortunata Berganta in njegovih sodobnikov, je pomenila za konservatorje-restavratorje v Narodni galeriji in kolege v drugih ustanovah zelo kompleksno nalogo.

Konserviranje-restavriranje slik in okrasnih okvirov je izvajalo več konservatorjev-restavratorjev, Simona Škorja, Andreja Ravnikar in Miha Pirnat pa so skupaj konservirali-restavrirali 19 slik. Dela so se lotili z zavedanjem, da bo za umetnine v prihodnosti zares poskrbljeno le, če bo poleg restavriranih del na voljo čim več dokumentarnega gradiva ter ozaveščenih skrbnikov in imetnikov slik ter javnosti. Na podlagi vestno pripravljene in zbrane dokumentacije so pripravili več medijske predstavitve in javnosti razkrili nove ugotovitve, ki delo enega ključnih predstavnikov slovenskega baroka umeščajo v kontekst časa, v katerem je nastajalo.

Opravljeno je bilo poglobljeno raziskovalno delo, ki je preseгло ustaljene standarde v stroki. Z namenom odkrivanja razlogov za nastale spremembe in poškodbe so želeli pridobiti čim več podatkov o tehnologiji nastajanja Bergantovih slik ter njihovi materialni zgodovini. Na novo najdena slika *Prestar* je predstavljala veliko uganke, ki so jo poskušali rešiti ne samo z ustaljenimi metodami, ampak tudi s pomočjo

forenzičnih preiskav. Domnevali so, da je poškodbe okoli ust povzročilo strelno orožje. Zaradi nenavadne usode slike je zgodba o njej našla svoje mesto v monografiji *Fortunat Bergant (1721–1769) v besedilu: Prestar, slikar in mi. Stanje slike ob najdbi, slikarska tehnologija in način muzejske prezentacije*. Simona Škorja je s tem prispevkom umestila konservatorsko-restavratorsko problematiko v širši kontekst.

Poglobljeni predstavitvi novih dognanj je bila namenjena tudi spremljajoča konservatorsko-restavratorska razstava, ki je razkrivala ključna in najzanimivejša odkritja. Organizirana so bila vodstva po razstavi, za spletno stran so pripravili promocijske videe, za FB stran Narodne galerije pa osem privlačnih drobnih utrinkov, s katerimi je bila javnost seznanjena z zanimivimi podatki povezanimi z materialno zgradbo Bergantovih slik.

Miha Pirnat ml., Andreja Ravnikar in Simona Škorja se zavedajo poslanstva konservatorsko-restavratorske stroke in pomena ozaveščene javnosti pri skrbi za dediščino. Njihovo umetniško-raziskovalno delo, konservatorsko-restavratorski posegi ter priprava večplastnega promocijskega gradiva so pomemben doprinos k reševanju ter poznavanju Bergantove zapuščine. Zato jim Društvo restavradorjev Slovenije podeljuje priznanje Mirka Šubica za leto 2022.

Priznanje Mirka Šubica v letu 2022

prejme

mag. Marta Bensa

za uspešno usmerjanje in nadziranje obnove in populariziranje restavratorskih posegov na štukaturah in stenskih poslikavah v samostanski cerkvi na Kostanjevici v Novi Gorici.

Marta Bensa se je s štukaturami samostanske cerkve na Kostanjevici spoznala že v času študija in se jim posvetila v svojem magisteriju z naslovom *Restoration project of the stucco decoration in the presbytery of the Franciscan Friary in Kostanjevica, Slovenia*. Za ta namen je izvedla vrsto analiz in sondiranj, ki so bili osnova za nadaljnje delo. Obnovo štukatur in stenskih poslikav v ladji samostanske cerkve je pod njenim strokovnim vodstvom izvajala restavratorica Emanuela Querini iz Vidma s sodelavci. Obnova je potekala po fazah od leta 2017, ko je bil restavriran prvi del stropa v ladji in poslikava v luneti na slavoločni steni. V letu 2018 so bile restavrirane štukature in poslikave na preostalem delu stropa, v letih 2019 in 2020 pa prvotne štukature iz 17. stoletja na koru in v ladji.

Restavratorski poseg je prinesel nove podatke o zgodovini cerkve in njenem stavbnem razvoju. Odkritje imena avtorja štukatur in nove datacije je kostanjeviške štukature še trdneje umestilo na zemljevid evropske umetnosti, saj so odraz umetnostnega toka, ki so ga predvsem v 17. stoletju proti vzhodu celine širili tirolski mojstri. V letih 2021-2022 se je obnova štukatur v ladji cerkve uspešno zaključila.

Marta Bensa je kot odgovorna konservatorica-restavratorica pri obnovi sodelovala večkrat tedensko, izvajalcem pomagala iskati rešitve v vseh fazah dela ter s pomočjo

kolegov in strokovne komisije sprejemala težke in odgovorne odločitve, katerih rezultat je nedvomno uspešna obnova.

Med obnovo se je zavzemala, da se je vedenje o kostanjeviških štukaturah in restavratorski stroki širilo med lokalno skupnost s pomočjo predstavitev, vsakoletnih delavnic v okviru DEKD ter izdajanja informativnega lista z obvestili o poteku del. Vsa dela so bila sproti objavljena v lokalnih glasilih in strokovni reviji Varstvo spomenikov. Nova dognanja je kot soavtorica prispevka z naslovom *Gli stucchi nella chiesa di Kostanjevica a Nova Gorica, Slovenia (1639–1691)* predstavila na nedavnem mednarodnem simpoziju *The Art and Industry of Stucco Decoration* v Rimu.

Marta Bensa je s poglobljenim pristopom in poznavanjem problematike prispevala k uspešnemu konserviranju-restavriranju štukatur in stenskih poslikav v samostanski cerkvi na Kostanjevici v Novi Gorici in popularizaciji konservatorsko-restavratorske stroke vobče, zato ji jim Društvo restavradorjev Slovenije podeljuje priznanje Mirka Šubica za leto 2022.

Študentsko priznanje Društva restavratorjev Slovenije zlati skalpel v letu 2022

prejme

mag. Erica Sartori

za izjemno predano, inovativno in kakovostno konserviranje-restavriranje umetnin iz mavca kiparja Franciška Smerduja.

Erica Sartori je za diplomsko nalogo na prvi stopnji študija Konserviranje-restavriranje likovnih del prejela študentsko Prešernovo nagrado Akademije za likovno umetnost in oblikovanje. V Narodni galeriji se je zelo izkazala med delovno prakso in pri praktičnem delu diplomske naloge, zato je bila kot študentka magistrskega študija restavratorstva vključena v projekt konserviranja-restavriranja umetnin kiparja Franciška Smerduja.

Pod mentorstvom mag. Martine Vuga je Erica Sartori konservirala-restavrirala devet mavčnih kipov in pet reliefov ter dokumentirala opravljeno delo.

Posege je izvedla zelo odgovorno, poglobljeno in samoiniciativno ter pokazala sposobnost preučiti in predlagati primerne postopke in materiale. Še posebej se je posvetila stabilizaciji mavčne strukture, ki v strokovni literaturi še ni bila sistematično obravnavana.

Konserviranje-restavriranje mavčnih umetnin Franciška Smerduja je izbrala za temo svoje magistrske naloge. Z njo je temeljito poglobila pogled na umetnine iz mavca in spremenila pristope k njihovem ohranjanju, kar je opazila širša strokovna javnost.

Erici Sartori za izjemno predano, inovativno in kakovostno konserviranje-restavriranje mavčnih umetnin kiparja Frančiška Smerduja in za njen prispevek k oblikovanju sodobnega pristopa k stabilizaciji mavčnih struktur, Društvo restavratorjev Slovenije podeljuje študentsko priznanje Mirka Šubica Zlati skalpel za leto 2022.

Kontaktne osebe: mag. Martina Lesar Kikelj, predsednica Društva DRS, Poljanska cesta 40, Ljubljana, info@slodrs.si in mag. Ana Kocjančič, tajnica Društva DRS, info@slodrs.si, tel: 051 368 855

Častno članstvo v DRS v letu 2022

prejme

Andrej Mohar

za razvoj sistema Telehum za nadzor relativne vlage in temperature v muzejih in galerijah.

Gospod Andrej Mohar je v svojem podjetju Euromix razvil sistem Telehum za merjenje in nadzor relativne vlage in temperature. V skoraj treh desetletjih sodelovanja s konservatorji-restavratorji ga je v izpopolnil v zanesljivo in natančno orodje za merjenje in shranjevanje podatkov, izdelavo poročil o meritvah ter za nadziranje strojne opreme za uravnavanje / doseganje primerne relativne vlage v muzejih in galerijah po Sloveniji.

Sodeluje tudi z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje, kjer študentom Konserviranja in restavriranja likovnih del predstavlja in omogoča meritve relativne vlage in temperature v ateljejih in na terenu.

Sistem Telehum za nadzor relativne zračne vlage in temperature uporabljajo ali so uporabljali Narodni muzej Slovenije, ZVKD Restavratorski center, Pokrajinski muzej Maribor, Moderna galerija Ljubljana, Narodna galerija Ljubljana, Pokrajinski muzej Celje, Muzej novejšje zgodovine Celje, Arhiv Celje, Moderna galerija Maribor, Galerija Murska Sobota, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Gorenjski muzej, Galerija Božidar Jakac, Pokrajinski muzej Koper, Goriški muzej, Šolski muzej Ljubljana, Tartinijeva hiša Piran, UL ALUO Konserviranje in restavriranje likovnih del in drugi.

Za poglobljeno razumevanje in iskanje boljših rešitev pri opremljanju muzejskih in galerijskih zbirk s sistemom Telehum in za sodelovanje pri izobraževanju študentov konservatorstva-restavratorstva podeljujemo Andreju Moharju častno članstvo v Društvu restavratorjev Slovenije.

Pokrovitelji podelitve Nagrad in priznanj Mirka Šubica v letu 2022 so:

**LIVARNA KAMŠEK, LIVARTIS d.o.o.,
Volavljje 13, 1000 Ljubljana**

**GNOM d.o.o.,
Šentvid pri Stični 12b, 1296 Ljubljana**

**Studio Černe d.o.o.,
Šmartinska c. 217, 1000 Ljubljana**

